

Pasaulinio parlamentinio kongreso „Pasaulio ateitis“

BENDRAS PAREIŠKIMAS

2023 m. gegužės 12–13 d., Vilnius

Mes, aštuoniolikos pasaulio parlamentų ir tarptautinių parlamentinių organizacijų nariai,

palaikydami 2022 m. spalio 12–13 d. Helsinkyje, Suomijoje, susirinkusių pasaulio parlamentų ateities komitetų iniciatyvą stiprinti parlamentinę numatomąją valdyseną, kuri bus tęsiama ir 2023 m. rugsėjo 25–27 d. Montevidėjuje, Urugvajuje, vykšančiame antrajame pasaulio parlamentų ateities komitetų aukšto lygio susitikime,

atkreipdami dėmesį į tai, kad mūsų diskusijose daugiausia kalbėta apie artimiausią karo Ukrainoje keliamą grėsmę, o tai rodo, kad daugeliui vyriausybių reikia tobulinti ateities išvalgų rengimą ir strateginį mąstymą,

pripažindami, kad pasaulyje vykstantys geopolitiniai, ekonominiai, technologiniai, demografiniai, socialiniai ir gamtiniai procesai reikalauja ryžtingų, neatidėliotinių ir viso pasaulio mastu priimamų bendrų sprendimų, kurie privalo būti aptarti, patvirtinti ir prireikus inicijuojami parlamentuose,

atsižvelgdami į Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 2022 m. gruodžio 14 d. priimtą rezoliuciją, kuria pripažįstama, kad parlamentai atlieka esminį vaidmenį užtikrinant atskaitomybę už nacionalinių įsipareigojimų vykdymą ir veiksmingą jų įgyvendinimą ir kurioje palankiai vertinamas parlamentarų įtraukimas į nacionalines delegacijas Jungtinių Tautų susitikimuose ir renginiuose,

pritardami, kad parlamentams būtina atlikti didesnę vaidmenį formuojant savo valstybių ir regionų pozicijas 2024 m. rugsėjo mėnesį Niujorke įvyksiančiam Jungtinių Tautų Ateities aukščiausiojo lygio susitikimui,

- 1) raginame pasaulio parlamentus, regionines ir pasaulines tarpparlamentines organizacijas stiprinti į ilgalaikius pasaulio ateities iššūkius orientuotą parlamentinės veiklos dimensiją, be kita ko, steigiant ir tobulinant parlamentinius ateities komitetus arba jų atitikmenis, tokius kaip darnaus vystymosi, didžiųjų arba bendruosius komitetus ar komisijas, ir skatinant jų tarptautinį bendradarbiavimą;
- 2) reiškiamo įsitikinimą, kad visuotinai priimtina pasaulio ateitis yra galima tik vadovaujantis tarptautine teise, visiškai atsisakius ginkluotos konfrontacijos kaip tarpvalstybinių konfliktų sprendimo būdo ir panaikinus ginkluotos agresijos sukeltas pasekmes, ir raginame pasaulio parlamentus imtis visų įmanomų priemonių, kad ši nuostata visame pasaulyje taptų nekvėstionuojama;
- 3) esame susirūpinę, kad, tarptautinių tyrimų duomenimis, parlamentinė demokratija pasaulyje per pastaruosius dešimtmečius patyrė nuosmukį, ir raginame sutelkti įstatymų leidėjų, vykdomosios valdžios ir mokslininkų pastangas, kad parlamentinių demokratijų pagrindai pasaulio mastu būtų atnaujinti ir sustiprinti;

- 4) palaikome Jungtinių Tautų Generalinio Sekretoriaus António Guterres 2021 m. pranešime „Mūsų bendroji darbotvarkė“ iškeltas iniciatyvas atnaujinti ir sustiprinti pasaulinio masto įsipareigojimus dėl svarbiausių pasaulio ateities iššūkių, priimant tam labai reikalingus papildomus pareiškimus ir susitarimus, kurie, laikantis tinklaveika grindžiamo daugiašališkumo principo, įtrauktų visas susijusias suinteresuotąsias šalis;
- 5) raginame surengti parlamentines diskusijas ir klausymus, skirtus 2024 m. Jungtinių Tautų Ateities aukščiausiojo lygio susitikimo problematikai aptarti, ypatingą dėmesį skiriant Deklaracijos dėl ateities kartų ir Ateities pakto turiniui, jų vertybiniams pagrindams ir įgyvendinimo naštos teisingam paskirstymui tarp valstybių ir regionų; ir raginame Jungtinių Tautų Generalinį Sekretorių ir Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos valstybės nares aktyviai įtraukti parlamentus į Ateities aukščiausiojo lygio susitikimo rengimą ir tolesnę po jo vyksiančią veiklą; ir

pripažindami įvairių formatų parlamentinių renginių, skirtų ilgalaikiams iššūkiams, su kuriais susiduria pasaulis, aptarti, vertę ir naudą,

palaikome Lietuvos Respublikos Seimo pasiūlymą tęsti šiuo kongresu pradėtas tarpparlamentines diskusijas dėl svarbiausių pasaulio ateities aspektų.

VILNIUS, 2023 m. gegužės 12–13 d.

Pasaulinio parlamentinio kongreso „Pasaulio ateitis“ dalyviai:

Armėnijos Nacionalinio Susirinkimo Žmogaus teisių ir viešųjų reikalų nuolatinis komitetas
Belgijos Atstovų Rūmų Konstitucijos ir institucijų atnaujinimo komitetas
Čilės Respublikos Senato Ateities iššūkių komitetas
Italijos Respublikos Deputatų Rūmų Užsienio reikalų komitetas
Jungtinės Karalystės Bendruomenių Rūmų Ryšių komitetas
Lenkijos Respublikos Senatas
Lenkijos Respublikos Seimo Infrastruktūros komitetas
Lietuvos Respublikos Seimo Ateities komitetas
Naujosios Zelandijos Parlamento Parlamentinė draugystės su Europa grupė
Slovėnijos Respublikos Valstybės Susirinkimo Užsienio politikos komitetas
Škotijos parlamento Nulinės teršalų emisijos, energetikos ir transporto komitetas
Švedijos Riksdago Užsienio reikalų komitetas
Ukrainos Aukščiausioji Rada
Urugvajaus Parlamento Ateities komitetas
Velso parlamento Lygybės ir socialinio teisingumo komitetas
Europos Parlamentas
Tarpparlamentinė Sąjunga
Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Parlamentinė Asamblėja